

Mit keres a korona a címerben?

Beszámoló a Doktoranduszok Országos Szövetsége, Történelem- és Politikatudományi Osztálya által szervezett konferenciáról

A Doktoranduszok Országos Szövetsége (DOSz)¹ Történelem- és Politikatudományi Osztálya² történettudományi előadásokkal egybekötött kerekasztal-beszélgetést szervezett az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán 2013. november 7-én „Mit keres a korona a címerben?” címmel.

A rendezvényt **Dr. Dezső Tamás**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának dékánja nyitotta meg, majd **Csiszár Imre**, a Doktoranduszok Országos Szövetségének elnöke számolt be röviden a DOSz eddigi tevékenységéről, valamint **Szávay László**, Tudományos Osztályokért felelős elnökségi tag bemutatta a Doktoranduszok Országos Szövetségének átalakulási, köztestületté válási folyamatát.

A rendezvény első részében **Dr. Pálffy Géza**, a Magyar Tudományos Akadémia Lendület programjának támogatásával a Bölcsészettudományi Kutatóközpontban másfél éve működő Szent Korona Kutatócsoport vezetője tartotta meg tudományos előadását „A szent korona főszerepben. Uralkodókoronázások az újkori Magyarországon” címmel. Úgy vélte, hogy a programjuk elindulása is óriási eredmény, hiszen korábban Magyarországon nem létezett újkori koronázás-kutatás, most azonban már van. A kutató hosszasan fejtegette a 16–18. századi koronázási szertartások körülményeit és jelentőségét, bemutatva a kutatócsoport néhány újabb meghatározó szakmai felfedezését. A történész szerint azon lehet vitatkozni, hogy hol kellene őrizni a Szent Koronát, de azon nem, hogy jóval több, mint a királyság jelképe. A mindenkori politikai elitnek joga van a korona használatára, a kérdés hogy jól használja-e.

Ifj. Dr. Bertényi Iván, az ELTE Művelődéstörténeti Tanszék egyetemi adjunktusa, a Magyar Tudományos Akadémia Lendület Szent Korona Kutatócsoportjának tagja előadásában a Szent

¹ A Doktoranduszok Országos Szövetsége – a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (továbbiakban: Nftv.) 63. § (2) bekezdése értelmében – a felsőoktatási intézmények doktori képzésben részt vevő hallgatóinak országos képviselőjét látja el. A Doktoranduszok Országos Szövetsége a doktorandusz önkormányzatok képviselőiből álló, alapszabállyal Rendelkező jogi személy, székhelye Budapest, képviselőtete az elnök jogosult.

² A Történelem- és Politikatudományi Osztály (röviden DOSz-TEPO) a történész és politológus doktoranduszok és doktorjelöltek szakmai szervezete. Alakulóülését 2013. május 25-én tartotta **Szóts Zoltán Oszkár** elnöklétével az [Országos Széchényi Könyvtárban](#). Elsődleges feladatának a magyarországi és kárpát-medencei magyar phd-hallgatók közötti információáramlás biztosítását és személyes kapcsolatainak előremozdítását tartja. A megalakulás óta képviseltette magát a Tavaszi Szél konferencián, a Kárpát-medencei Fialat Magyar Történészek Táborában, a Magyar Történelmi Társulat éves közgyűlésén, továbbá tevékeny szerepe volt az Európai Közösség magyarországi doktori képzést vizsgáló látogatóbizottsága számára elkészített hivatalos jelentés elkészítésében.

Korona történetének 19. századi aspektusait mutatta be. Részletesen beszélt a 19. századi koronázásokról, a koronamenekítési kísérletekről, a koronázások köztörténeti háttéréről, valamint a korona jelképének értelmezéséről. Előadásában ismertetett néhány szélsőséges magyar 19. századi republikánus (köztársaságpárti) példát is. Batthyány Kázmér, az 1849-es Szemere Bertalan-kormány minisztere például az orsovai koronaszöktetéskor komolyan felvetette, hogy a koronát törjék össze és vessék a Dunába. A csúnya neofita protestáns mondatok ugyanakkor – mint azt Bertényi ismertette – távolról sem számítottak mainstreamnek a korban.

A tudományos előadásokat igen érdekes és érdekfeszítő vita követte. A meghívottak között olyan a jogban és történelemben otthonosabban mozgó, szakértő politikusok szerepeltek, mint **dr. Gaudi-Nagy Tamás**,³ **Dr. Hiller István**,⁴ **L. Simon László**⁵ és **dr. Schiffer András**.⁶

A program szerint moderátor által irányított beszélgetésre invitálták a politikusokat, akik az elején igyekeztek is ennek eleget tenni. A beszélgetést **Maczó Ferenc**, az MTA Lendület Szent Korona Kutatócsoportjának tagja, az utolsó magyar királykoronázás (1916) kutatója vezette. A feltett kérdésekre (Miért vitatott a korona nemzeti mivolta? Mit jelent önöknek a Szent Korona-tan? Hogyan jelenik meg hétköznapjaikban?) parlamenti képviselők igyekeztek válaszolni, mindenki saját meggyőződése szerint. Két kérdés erejéig sikerült tartani a tervet, melyet követően kisebb vita bontakozott ki a meghívottak között. A rendezvény hangulata oldott és viszonylag kampánymentes volt.

A kerekasztal beszélgetés elején **Dr. Hiller István** foglalt állást azon kijelentése mellett, hogy a Szent Korona nemzeti jelkép, szélsőségesnek számít, aki szerint nem az. Kijelentésével minden jelenlévő parlamenti párt képviselője egyetértett, ami – az előző évtized néhány politikusi vélekedésének ismeretében – igen komoly eredménynek könyvelhető el.

Dr. Gaudi-Nagy Tamás saját interpretációja szerint a Szent Korona "a nemzet egységét kifejező élő test", amelyből a hatalom származik. Csak a Szent Korona alapján lehet jó államot építeni és működtetni, és helyes, hogy maga a Szent Korona az új szabályozás szerint büntetőjogi védelmet élvez. A koronát jogforrásként írta le, melyből szerinte a revízió igényét is le lehet vezetni.

³ Ügyvéd, jogvédő, politikus, 2010-től a Jobbik Magyarországért Mozgalom országgyűlési képviselője.

⁴ Történész, politikus, 2006 és 2010 között oktatási és kulturális miniszter, 2004-től 2007-ig az MSZP elnöke, 2010-től MSZP-s országgyűlési képviselő.

⁵ József Attila-díjas magyar író, költő, szerkesztő. 2004 és 2010 között a Magyar Írószövetség titkára. 2010-től a FIDESZ országgyűlési képviselője, az Országgyűlés kulturális és sajtóbizottságának elnöke, 2011 októberétől a Nemzeti Kulturális Alap Bizottságának elnöke, 2012. június 18-tól 2013. február 27-ig a kultúráért felelős államtitkár.

⁶ Ügyvéd, politikus, országgyűlési képviselő, a Lehet Más a Politika (LMP) egyik alapítója, 2010 májusa és 2012 januárja között a párt parlamenti frakcióvezetője, 2013-tól a párt társelnöke.

Dr. Schiffer András a pódiumbeszélgetésen azt hangsúlyozta, hogy a Szent Korona nem a hatalom forrása, nem jogforrás és büntetőjogi védelme ellentétes a szólásszabadsággal. Még ha nagy becsben áll is, nem büntetőjogi szankcióval, hanem megvetéssel kell sújtani azt, aki megengedhetetlen gúny tárgyává teszi.

L. Simon László fideszes képviselő az utóbbi időszak legkomolyabb eredményének tartotta, hogy a nemzeti minimum kérdésében sokat közeledett a jobboldal és a baloldal álláspontja az elmúlt három és fél évben.

A felszólalók közül többen egyetértettek abban, hogy a Szent Koronát, mint jelképet nem lehet kisajátítani, vagy kizárólag egyesek által használni, mert előbb vagy utóbb elveszíti funkcióját.

A rendezvény végszavát **dr. Schiffer András** adta: elmondta, a nemzeti hagyományok tisztelete az összetartozás érzésének feltétele Magyarországon, ezt pedig a baloldalnak is magáévá kell tenni.

Összességében kijelenthetjük, hogy mind a kormánypárti, mind az ellenzéki politikusok egyetértettek abban, hogy a Szent Korona a legértékesebb magyar nemzeti jelképek egyike, melyet ebben a minőségében kizárólag szélsőségesek tagadhatnak vagy relativizálhatnak.

A rendezvényt szervező doktorandusz hallgatók célja, hogy minden évben hagyományteremtő céllal megrendezzék a konferenciát, ahol egy tudományos kérdést járnak körbe a szakmailag magasan képzett meghívott előadók, majd politikusok egy kötetlen beszélgetés és pódiumvita keretei között mondják el véleményüket a témával kapcsolatban.

A rendezvény sikerességét bizonyítja, hogy több mint százan voltak kíváncsiak az előadásokra és a vitára, az eseményről tizenhét sajtócikk jelent meg, sőt felkerült a Szent Koronával foglalkozó Wikipedia oldalra is.

Bayerné Sipos Mónika
Alelnök DOSZ TEPO
Doktorjelölt, PTE IDI
Politikatudományi Doktori Program